

De hoop van de Crisisgodin

Rood met groen, blauw met turkoois, geel met oranje: kleuren mengen, dat is wat ik als kunstenaar het liefste doe. Kleur is een drager van gevoelens en door kleuren te mengen worden deze gevoelens tot rust gebracht. Ook kunnen kleuren elkaar versterken en uiting geven aan een levensgevoel. Kleuren brengen harmonie. Zo ontstaat er een samenspel van ritme, klank en kleur, net als bij een harmonieorkest.

Van vroeger herinner ik me de fanfarekorpsen die bij jubilea en bruiloften feestelijk door onze straten trokken. Huppelend ging ik er achteraan, op de maat van de muziek. Het maakte me gelukkig. Die optocht van beelden, kleuren, klanken en ritmes zit voorgoed opgeslagen in mijn schildersziel.

Deze Crisisgodin is een strenge vrouw die ons universele symbolen laat zien. Ze staat roerloos en in zichzelf gekeerd. Een zachte bries waait door haar haren en brengt de doek met linten in beweging. De godin luistert naar het ruisen van de wind en gezang in de verte, het zeer langzame mysterieuze 'Oh Mensch! Gib Acht!' uit Mahlers derde symfonie. Als een waarschuwing voor naderend onheil.

Haar aureool geeft haar aanzien. Dit suggereert, net zoals bij iconen, een vorm van heiligheid waarmee ze emoties en gedachten kan opvangen. Ook zie je een slang, de Ouroboros, symbool van zelfbevruchting, die samen met de klimop verwijst naar het duurzame, het tijdloze en de altijd weer terugkerende levenscyclus.

Duurzaamheid kun je creëren door te streven naar kwaliteit in je werk. Niet door deel te nemen aan de mode, maar door tijdloos werk te maken dat de eeuwen kan doorstaan. Dat geeft zekerheid. En wat betreft de cyclus van het leven: die kun je verbeelden door overleveringen vanuit de traditie te benutten en te vernieuwen.

Dit schilderij verwijst onder meer naar Sophia, de godin van de wijsheid. Zij is niet alleen wijs, maar stelt ook grenzen aan kennis. In onze moderne tijd heeft Sophia te veel vrijheid gekregen. Daardoor is ze veranderd in een Crisisgodin.

Alleen met kennis kunnen we de wereld niet veranderen. Ook levenservaringen zijn van invloed, waarbij vooral menselijke eigenschappen als afgunst en egoïsme een grote rol spelen. Die kun je alleen aan jezelf verantwoorden. Je kunt alleen jezelf veranderen, niet de ander.

Deze godin is een menselijke gedaante en ze verwijst naar het belang van het beheersen van uitgaven, het beheren van geld, het beteugelen van emoties en driften en het uitoefenen van je vak in dienst van de samenleving, zodat er geen ik-wereld, maar een wij-wereld ontstaat.

De mensenwereld is in crisis. Als ik vanuit mijn ivoren toren de situatie bekijk, dan kan ik ontdekken hoe ik kan bijdragen aan herstel. Bijvoorbeeld door mijn individualisme vaarwel te zeggen en te gaan samenwerken met andere 'instrumenten', andere disciplines.

In een harmonieorkest speelt de één de grote trom en weer anderen de kleine en samen met trompetten, klarinetten, piccolo en saxofoon gaan we in optocht met de fanfare mee. De godin loopt voorop in haar rode jurk, de kleur van de liefde, in dit geval als een afspiegeling van morele betrokkenheid. Haar achtergrond is groen, kleur van de natuur en van de hoop.